

ARHEOLOGIJA

Stari grad Barilović

Izložba "Stari grad Barilović: 10 godina arheoloških istraživanja" otvorena je u Arheološkom muzeju u Zagrebu, 3. ožujka, a ostaje otvorena do 3. svibnja. Izložbom se predstavljaju rezultati višegodišnjih arheoloških istraživanja Staroga grada Barilovića, koja se provode u sklopu konzervatorsko-restauratorskih radova i obnove. Najvažnijima u rekonstruiranju života i građevnih faza starih gradova pokazala su se arheološka istraživanja. Vrjednovanje pokretnog arheološkog materijala daje bolji uvid u svakodnevni život starih gradova, dok pravilno dokumentiranje i interpretiranje stratigrafije nalazišta omogućuje pravilno razumijevanje arhitektonskoga razvoja i namjene prostorija. Tlocrti starih gradova, iako dragocjeni, samo su naznaka aktivnosti i života na njima, dok povijesni izvori ne pružaju dovoljno podataka. Do nedavno se smatralo kako je Stari grad Barilović primjer krajiške utvrde 16. stoljeća, a arheološkim istraživanjima, interpretiranjem pokretnih nalaza i odnosa građevnih struktura, izdvojene su tri faze života na Starome gradu te je potvrđena njegova gradnja u 15. stoljeću. Također je Stari grad Barilović na osnovi rezultata arheoloških istraživanja prvi puta upisan na kartu prapovijesnih nalazišta. Zamijećena su dva horizonta naseljavanja: eneolitički (lasinjska kultura) te kasnobrončanodobni. Feudalna faza Staroga grada Barilovića datira u 15. i 16. stoljeće. Pokretni arheološki materijal svjedoči o načinu života nižeg plemstva, koji se ne razlikuje bitno od načina života visokog plemstva. Nalazi ove faze najčešće su luksuzni proizvodi europskih radionica te svjedoče o živoj i dobro organiziranoj trgovini u 15. i 16. stoljeću, ali ima i nalaza predmeta svakodnevne upotrebe koji su proizvod lokalnih radionica. Početkom 17. stoljeća u Stari se grad smješta posada Vojne krajine koja će tu ostati do njezina rasformiranja 1871. Promjenom osnovne funkcije grad se arhitektonski prilagođava novoj, vojnoj namjeni. Pokretni arheološki nalazi jasno se razlikuju od nalaza prethodne faze s obzirom na to da su namijenjeni vojnoj upotrebi. Nedostaje luksuzno keramičko i stakleno posuđe i mijenja se oružje, a proizvodnja je uglavnom lokalna. Nakon ukidanja Vojne krajine, grad dolazi pod civilnu upravu. U sačuvane se prostorije smještaju kotarska uprava i škola, dok ostali dio polako propada. Pokretni arheološki nalaz proizvodi su lokalne produkcije. Ima ih primjetno manje, što je rezultat kratkog trajanja ove faze te manjeg broja korisnika Staroga grada. Stari grad Barilović konačno je napušten nakon savezničkog bombardiranja u Drugome svjetskom ratu. Njegovi arhitektonski ostatci rapidno propadaju, što je zaustavljeno tek intervencijom Općine Barilović, Ministarstva kulture i uključivanjem Hrvatskog restauratorskog zavoda na njegovoj obnovi i istraživanju. Autori su izložbe i postava: dr. sc. Ana Azinović-Bebek, dr. sc. Marijana Krmpotić, Anita Ivanković.

(www.culturenet.hr/hs)